

PROJEKAT

V termin

Dr Nevena Radović

Sistemske pozivi u QtSpim-u

- Operativni sistem mora da obezbijedi neke osnovne funkcije koje korisnički programi ne mogu sami da obave. Ključni primjeri takvih funkcija su input i output operacije.
- Ovakve funkcije operativnog sistema se obavljaju **sistemske pozivima**.
- QtSpim simulator obezbjeđuje niz ovakvih funkcija, oslanjajući se pritom na **syscall** instrukciju.
- Kada nam je potrebna neka od ovih specifičnih funkcija QtSpim simulatora, **pozivni kod** (call code) se učitava kroz **\$v0** registar.
- U zavisnosti od toga koja se specifična funkcija zahtijeva, nekada je potrebna dodatna informacija koja se učitava u registre rezervisane za argumente procedure.

Odabrane funkcije i odgovarajući sistemski pozivi

Funkcija	Call code	Input	Output
Print Integer (32-bit)	1	\$a0 → integer koji se ispisuje	
Print String	4	\$a0 → početna adresa nulom terminisanog stringa koji se ispisuje	
Read Integer (32-bit)	5		\$v0 → 32-bit integer koji je korisnik unio
Read String	8	\$a0 → početna adresa lokacije na koju se smješta karakter koji je korisnik unio \$a1 → dužina	
Allocate Memory	9	\$a0 → broj bajtova koji se alociraju	\$v0 → početna adresa alocirane memorije
Terminate	10		
Print Character	11	\$a0 → karakter koji se ispisuje	
Read Character	12		\$v0 → karakter koji je korisnik unio

- **Primjer:** Ispisivanje stringa i integera.

Deklaracija podataka

.data

hdr: .ascii "Primjer\n"
.ascii "Priblizna vrijednost konstante pi je: "

number: .word 3

Text/kod zadatka

.text

.globl main

main:

la \$a0, hdr # adresa nulom terminisanog stringa
li \$v0, 4 # call code, print string
syscall # system call

li \$v0, 1 # call code, print integer

lw \$a0, number # vrijednost integera koji se ispisuje
syscall # system call

Kraj programa

li \$v0, 10 # terminate
syscall # system call

.end main

DataText

ct

0400000] 8fa40000 lw \$4, 0(\$29) ; 183: lw \$a0 0(\$sp)
0400004] 27a50004 addiu \$5, \$29, 4 ; 184: addiu \$a1 \$sp
0400008] 24a60004 addiu \$6, \$5, 4 ; 185: addiu \$a2 \$a1
040000c] ; 186: addiu \$a0 2
0400010] ; 187: addiu \$a2 \$
0400014] Primjer
0400018] Priblizna vrijednost konstante pi je: 3
040001c]
0400020] ; 188: syscall
0400024] ; 189: li \$r # a
0400028] ; 190: # cal
040002c] ; 191: syste
0400030] ; 192: # cal
0400034] ; 193: mber
0400038]
040003c] ; 194: syste
0400040] 3402000a ori \$2, \$0, 10 ; 19: li \$v0, 10 # te
0400044] 0000000c syscall ; 20: syscall # syste

○ **Primjer:** Ispisivanje niza.

Deklaracija podataka

.data

**hdr: .ascii „Elementi niza su:\n”
 .asciiiz "-----\n\n”

spaces: .asciiiz " "
NoviRed: .asciiiz "\n”**

**niz: .word 11, 13, 15, 17, 19
 .word 21, 23, 25, 27, 29
 .word 31, 33, 35, 37, 39
 .word 41, 43, 45, 47**

duzina: .word 19

Text/kod zadatka

.text

.globl main

main:

**li \$v0, 4 # print header string
la \$a0, hdr
syscall**

```

    la $s0, niz
    li $s1, 0
    lw $s2, duzina

Loop:    li $v0, 1                # call code za print int
        lw $a0, ($s0)          # niz[i]
        syscall                # system call
        li $v0, 4              # print spaces
        la $a0, spaces
        syscall
        addu $s0, $s0, 4        # update-uj adresu
        add $s1, $s1, 1        # brojac++
        rem $t0, $s1, 5

# provjerava je li broj prikazanih integera djeljiv sa 5, kako bi ispisivao
# tacno po 5 u jednoj liniji
        bnez $t0, PreskociNoviRed
        li $v0, 4              # print novi red
        la $a0, NoviRed
        syscall

PreskociNoviRed :
        bne $s1, $s2, Loop

# Kraj programa
        li $v0, 10              # terminate
        syscall                # system call

.end main

```

Data

Text

Text

[00400004] 27a50004 addiu \$5, \$29, 4 ; 184: addiu \$a1 \$sp

[00400008] 24a60004 addiu \$6, \$5, 4 ; 185: addiu \$a2 \$a1

[0040000c] 00041080 sll \$2, \$4, 2 ; 186: sll \$v0 \$a0 2

[00400010] 00c23021 addu \$6, \$6, \$2 ; 187: addu \$a2 \$a2

[00400014]

[00400018]

[0040001c]

[00400020]

[00400024]

[00400028] 11 13 15 17 19

[0040002c] 21 23 25 27 29

[00400030] 31 33 35 37 39

[00400034] 41 43 45 47

[00400038]

[0040003c]

[00400040]

[00400044]

[00400048]

[0040004c] 0000000c syscall ; 27: syscall # syst

Console

Elementi niza su:

11 13 15 17 19

21 23 25 27 29

31 33 35 37 39

41 43 45 47

8

◉ Primjer: Čitanje integera.

Deklaracija podataka

.data

hdr: .ascii "Primjer kvadriranja\n"

.ascii "Unesi vrijednost: "

poruka: .ascii " Kvadrirana vrijednost je: "

vrijednost: .word 0

Text/kod zadatka

.text

.globl main

main:

li \$v0, 4

la \$a0, hdr

syscall

call code za print string

adresa stringa

li \$v0, 5

syscall

call code za read integer

system call

mul \$t0, \$v0, \$v0

sw \$t0, vrijednost

kvadriranje

li \$v0, 4
la \$a0, poruka
syscall

call code za print string
adresa stringa
system call

li \$v0, 1
lw \$a0, vrijednost
syscall

call code za print integer
vrijednost za prikazivanje
system call

Kraj programa

li \$v0, 10
syscall

terminate
system call

.end main

The screenshot shows the MARS MIPS simulator interface. The top bar has 'Data' and 'Text' tabs. The 'Text' tab is active, displaying assembly code for a program. A 'Console' window is open in the foreground, showing the program's output. The assembly code includes instructions for loading, adding, shifting, jumping, and storing, along with comments in Serbian. The console output shows the program's execution steps: 'Primjer kvadriranja', 'Unesi vrijednost: 5', and 'Kvadrirana vrijednost: je 25'.

Address	Hex	Assembly	Comment
[00400000]	8fa40000	lw \$4, 0(\$29)	; 183: lw \$a0 0(\$sp) # argc
[00400004]	27a50004	add	
[00400008]	24a60004	add	
[0040000c]	00041080	sll	Primjer kvadriranja
[00400010]	00c23021	add	Unesi vrijednost: 5
[00400014]	0c100009	jal	Kvadrirana vrijednost: je 25
[00400018]	00000000	nop	
[0040001c]	3402000a	ori	
[00400020]	0000000c	sys	
[00400024]	34020004	ori	
[00400028]	3c041001	lui	
[0040002c]	0000000c	sys	
[00400030]	34020005	ori	
[00400034]	0000000c	sys	
[00400038]	70424002	mul \$8, \$2, \$2	; 19: mul \$t0, \$v0, \$v0 # kvadriranje
[0040003c]	3c011001	lui \$1, 4097	; 20: sw \$t0, vrijednost
[00400040]	ac280044	sw \$8, 68(\$1)	
[00400044]	34020004	ori \$2, \$0, 4	; 22: li \$v0, 4 # call code za print string
[00400048]	3c011001	lui \$1, 4097 [poruka]	; 23: la \$a0, poruka # adresa stringa

Console Output:

```

Primjer kvadriranja
Unesi vrijednost: 5
Kvadrirana vrijednost: je 25

```

◉ Primjer: Čitanje stringa.

Deklaracija podataka

.data

hdr: .ascii "Primjer citanja karaktera\n\n"
 .ascii "Unesite vase ime: "

poruka: .ascii "\nZdravo, "

odgovor_br: .space 52 # otprilike procijenjena duzina odgovora

Text/kod zadatka

.text

.globl main

main:

li \$v0, 4	# call code za print string
la \$a0, hdr	# adresa stringa
syscall	# system call

li \$v0, 8	# call code za read string
la \$a0, odgovor_br	# adresa na koju se smjes. kar.
li \$a1, 52	# max broj kar. po stringu
syscall	# system call

```
li $v0, 4  
la $a0, poruka  
syscall
```

```
# call code za print string  
# adresa stringa  
# system call
```

```
li $v0, 4  
la $a0, odgovor_br  
syscall
```

```
# call code za print string  
# addressa stringa  
# system call
```

```
#Kraj programa
```

```
li $v0, 10  
syscall
```

```
# terminate  
# system call
```

```
.end main
```

Data

Text

×

Text

^

8fa40000

lw \$4, 0(\$29)

; 183: lw \$a0 0(\$sp) # argc

27a50004

addiu \$5, \$29, 4

; 184: addiu \$a1 \$sp 4 # argv

24a60004

addiu \$6, \$5, 4

; 185: addiu \$a2 \$a1 4 # envp

Console

—

□

×

Primjer citanja karaktera

Unesite vase ime: Petar Petrovic

Zdravo, Petar Petrovic

34020004

ori \$2, \$0, 4

; 20: li \$v0, 4 # call code za prin

3c011001

lui \$1, 4097 [poruka]

; 21: la \$a0, poruka # adresa strin

3424002e

ori \$4, \$1, 46 [poruka]

14